
nimetus

Orkestridirigeerimise alused

täpsustus

valikaine BAK õppele (võimalik valida alates 3. õa)

õppejõud

vastav õppejõud

eeldusaine(d)

KOX030 Pillide tundmine, DGX706 Dirigeerimise alused

asem

2

t kokku

30.0

t asem

15.0

t näd

1.0

EAP kokku

4.00

LO

0.0

GR

0.0

IND

30.0

SEM

0.0

PR

0.0

kvorm

asem

EAP

eesmärk

Aine eesmärk on anda põhiteadmisi orkestrist (sh puhkpilliorkestrist), eri pillide, pillirühmade, koosseisude mängutehnikast, repertuaarist ja stiilist. Omandatakse kogemusi tööks erinevate koosseisudega (väiksematest instrumentaalkoosseisudest sümfoonia- või puhkpilliorkestrini). Orkestridirigeerimise aluseid on võimalik valida BAK ja MAG õppes kokku 6 semestrit.

aine sisu

Orkestridirigeerimine

1. sem sisu:

1. pillimängu tehniliste võtete tundmaõppimine
2. hingamistehnika ja manuaaltehnika ühendamine
3. spetsiifiliste dirigeerimisvõtete harjutamine
 - keelpillide detache, martellato, spiccato jne
 - puhkpillide legato ja staccato kombinatsioonid
4. põhiteadmised ansambllisuse kujundamisel
5. fraseerimistehnika harjutamine seoses mängutehnikaga.

Repertuaar käsitleb baroki- ja klassikalise ajastu instrumentaalmuusikat.

2. sem sisu:

punktide 1.-5. edasiarendamine. Omandatakse põhiteadmised sümfooniaorkestrist ning klassikalise sümfoonilise muusika faktuurist, vormist, stiilist ning mängutehnilistest võimalustest.

Käsitletakse järgmisi uusi teemasid:

- accompanement klassikalises aarias ja retsitatiivis
- koor ja orkester Viini klassikute teostes (Haydn, Mozart)

- teatraalse elemendi esitus klassikalises ooperiavamängus.

Tundides viiakse läbi õpetatava analüüs. Dirigendi praktilise töö vajadusi arvestavalt harjutatakse repertuaari nii klaveri saatel kui ka erinevate vokaal-instrumentaalkoosseisudega.

Puhkpilliorkestri dirigeerimine

1. Puhkpillide tehniliste võtete tundmaõppimine
 2. Puhkpillirühmade spetsiifilised omadused
 3. Puupillirühma kõla (tämbid, balansid, intonatsioon) kujundamine
 4. Vaskpillirühma kõla (tämbid, balansid, intonatsioon) kujundamine
 5. Töö partituuriga, selle lugemine, analüüs ja dirigeerimiseks ettevalmistamine
 6. Aja jaotamine tööprotsessis
 7. Dirigeerimistehnika alused, erinevad dirigeerimistehnikad. Takteerimine, auftakt ja auftakti erinevad liigid.
- Baasharjutused ja nende analüüs.
8. Tempomuutused, fermaadid ja "üleminekud".
 9. Praktiline töö orkestriga
 10. Solisti saatmine
 11. Repertuaar

õpiväljundid

Aine läbinud üliõpilane tunneb:

- keelpillimängu/puhkpillimängu peamisi mänguvõtteid
- puhkpillide transponeerimist ning legato ja staccato kombinatsioone

Omab:

- põhiteadmised sümfoonia- või puhkpilliorkestrist, klassikalise muusika faktuurist, vormist, stiilist ja partituuri lugemise alustest.
- tunneb klassikalise muusika võtmeteoseid
- oskab leida manuaaltehnilisi väljendusvahendeid lihtsama orkestrirepertuaari esitamiseks.

hindamiseetodid

Mitteeristaval hindamine. Hindamise eelduseks on tundides käsitletud materjali valdamine.

- juhatatakse 2 klaveriga, võimaluse korral puhkpillidega laiendatud keelpillikvinteti vm instrumentaalkoosseisuga ettevalmistatud teost või selle osa.

Puhkpilliorkestri dirigent:

Hindamisel juhatatakse puhkpillidega ettevalmistatud teost või selle osa. Hindamise eelduseks on tundides käsitletud materjali valdamine

hindamiskriteeriumid

Positiivse tulemuse saab üliõpilane kes:

- suudab algtasemel juhendada orkestritööd
- valdab manuaalseid tehnikaid dirigeerimisel (romantilise orkestrirepertuaari valdamine)

kirjandus / repertuaar

Õppejõud soovitab vajadusel käsitletava muusikaga seotud kirjandust

Näidisrepertuaar :

Vivaldi, Corelli, Händeli vm concerto grosso

Haydni ja Mozarti kvartetid, divertismendid

ainekava koostaja

Toomas Kapten, Toomas Vavilov